

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 388/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Vlkolinským, Námestie SNP 87/8, Zvolen, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2Tpo/12/2024 z 11. apríla 2024 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. júna 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 6 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uznesením krajského súdu sp. zn. 2Tpo/12/2024 z 11. apríla 2024. Sťažovateľ zároveň navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľ si zároveň uplatnil finančné zadostučinenie vo výške 2 500 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva nasledujúci stav veci:

Sťažovateľovi bolo uznesením vyšetrovateľa ČVS: KRP-9/1-VYS-BB-2023 zo 14. septembra 2023 vznesené obvinenie (spolu so spoluobvinenou [REDAKOVANÉ], pozn.) za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 4 písm. c), ods. 6 písm. b) Trestného zákona. Do väzby bol sťažovateľ spolu so spoluobvinenou vzatý uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4Tp/49/2023 zo 17. septembra 2023 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2Tpo/10/2023 z 27. septembra 2023 z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného

poriadku. Väzba mu začala plynúť od 14. septembra 2023 o 11.50 h. Okresný súd uznesením sp. zn. 4Tp/49/2023 z 27. marca 2024 predĺžil lehotu väzby u oboch obvinených v prípravnom konaní o dva mesiace do 14. júna 2024. Proti rozhodnutiu o predĺžení väzby podali sťažnosti obaja obvinení, no krajský súd tieto ich sťažnosti napadnutým uznesením zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v prvom rade namietal, že ani v návrhu na predĺženie lehoty väzby, ani na jeho výsluchu 27. marca 2024 neboli zo strany prokurátora prezentované súdu také dôvody, na základe ktorých by bolo možné konštatovať obťažnosť predmetnej veci alebo iné závažné dôvody, pre ktoré nie je možné trestné stíhanie skončiť a prepustením sťažovateľa ako obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania.

4. Vo svojej ústavnej sťažnosti sťažovateľ tiež zdôraznil, že skutočnosti, ako sú preštudovanie vyšetrovacieho spisu a s tým spojené právo obvineného navrhovať dôkazy, resp. lehota pre prokurátora na rozhodnutie o návrhu vyšetrovateľa po ukončení vyšetrovania, nie sú takými dôvodmi, ktoré by predstavovali obťažnosť veci alebo iný závažný dôvod, pre ktorý by trestné stíhanie nebolo možné skončiť, pretože orgánom činným v trestnom konaní boli známe už na začiatku vyšetrovania. Nemôžu teda byť pripísané na ťarchu sťažovateľa ako obvineného v zmysle predĺženia lehoty väzby.

5. Poukázaním aj na istú dávku nečinnosti v postupe orgánov činných v trestnom konaní v čase predchádzajúcom vydaniu sťažnosťou napadnutého uznesenia sťažovateľ namietal, že proklamovaná potreba vykonania ďalších výsluchov a zabezpečenia iných dôkazov vyvstala v ich z podstatnej časti s poukazom na skoršiu vedomosť orgánov činných v trestnom konaní o tejto potrebe už podstatne skôr. V tomto kontexte poukázal aj na okolnosť, že pri upozornení na zmenu právnej kvalifikácie zo 4. marca 2024 odkázali orgány činné v trestnom konaní na výsluch svedka [REDAKOVANÉ] z 15. septembra 2023, a teda na túto zmenu ho mohli tiež upozorniť skôr, a nie až pred uplynutím základnej lehoty trvania väzby.

6. Sťažovateľ si uplatnil aj primerané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 2 500 eur, ktoré odôvodnil iba tým, že iba samotný výrok ústavného súdu o porušení ním označených práv by nemohol byť vzhľadom na okolnosti prípadu považovaný za dostatočnú a účinnú nápravu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľa na osobnú slobodu a práva na slobodu a bezpečnosť [čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru a čl. 6 charty] napadnutým uznesením krajského súdu.

8. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Ústavný súd v prvom rade uvádza, že súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na kvalitu preskúmania. Väzobné konanie týkajúce sa rozhodovania o osobnej slobode obvinenej osoby musí spĺňať niektoré fundamentálne požiadavky spravodlivého konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré sú prenesené do špeciálnych ustanovení čl. 17 ods. 1 a 5 ústavy a čl. 5 dohovoru aplikovateľných na konania týkajúce sa väzby. Jednou z nich je aj právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka (strany) konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („fairness“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (pozri napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 581/2015, II. ÚS 113/2020). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi (stranami) konania, a preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

10. Vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná právomoc ústavného súdu len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby (alebo je vo väzbe), bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol do väzby vzatý pre konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu vyjadrenú v § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku, alebo okolnosti uvedené v odseku 2 tohto ustanovenia a osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby (m. m. II. ÚS 76/02). Úlohou ústavného súdu je tiež sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (m. m. III. ÚS 271/07, II. ÚS 465/2011).

11. Kasačnú intervenciu ústavného súdu by mohli vyprovokovať také prípadné rozhodnutia a postupy všeobecných súdov v rámci rozhodovania o väzbe, ktoré by v určitom štádiu trestného konania predstavovali zjavný omyl či exces pri posudzovaní formálnych a materiálnych podmienok väzby, prípadne by boli iným evidentným popretím samotnej podstaty ochrany základných práv a slobôd (m. m. I. ÚS 299/2022).

12. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti nespochybňoval dôvodnosť samotného trestného stíhania proti nemu, ale tvrdil, že podľa jeho názoru neboli kumulatívne splnené podmienky na rozhodnutie o predĺžení väzby podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku v spojení s uplatneným väzobným dôvodom podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

13. K trvaniu obavy z pokračovania trestnej činnosti obvinenými krajský súd v napadnutom uznesení konštatoval, že táto je daná nielen povahou, závažnosťou a charakterom stíhanej trestnej činnosti, ale najmä osobnými pomermi obvinených. Konkrétne pri sťažovateľovi krajský súd prihliadol aj na dva záznamy v registri trestov a dôvody jasne ozrejmil, pričom uvedené záznamy neboli jedinou skutočnosťou odôvodňujúcou dôvody preventívnej väzby. Sťažovateľ je okrem toho

dlhodobo nezamestnaný, teda nemá preukázaný žiadny legálny príjem a doteraz zistené skutočnosti podporujú záver o tom, že práve páchaním drogovej trestnej činnosti si mal zabezpečiť finančné prostriedky na svoje živobytie, resp. zabezpečiť si vyšší životný štandard, čo podporuje dôvodnosť obavy o pravdepodobnom pokračovaní v drogovej trestnej činnosti. Krajský súd teda uzavrel, že hoci povaha a spôsob spáchania stíhanej trestnej činnosti závažnejším spôsobom konania, t. j. na viacerých osobách, samy osebe nezakladajú dôvody jeho preventívnej väzby, v kontexte celého prípadu, prihliadajúc na všetky prezentované skutočnosti a neopomínajúc obvineného a jeho doterajší život, ktorý nebol vedený v súlade s hodnotami spoločnosti a spoločenskými normami, spolu predstavujú dôvodné obavy z pokračovania v páchaní trestnej činnosti obvineným.

14. Dôvodnosť predĺženia väzby krajský súd odôvodnil obtiažnosťou dokazovania, najmä znaleckého dokazovania a následným vyhodnocovaním dôkazov, ktoré na seba nadväzujú, pričom predĺženie trestného stíhania bolo zapríčinené aj nutnosťou vykonávania ďalších úkonov a obstarávania dôkazov, ktoré vyplynuli z priebehu vyšetrovania. Krajský súd ďalej konštatoval, že prepustením obvinených na slobodu (sťažovateľa a spoluobvinenej) by hrozilo zmarenie alebo podstatné sťaženie dosiahnutia účelu trestného konania.

15. Súd rozhodujúce o predĺžení väzby nezistili žiadnu nečinnosť orgánov činných v trestnom konaní, naopak, tieto konali plynule, pričom rozsah a kvalita zabezpečovania dôkazov vyplývajú aj z rozsiahlosti a závažnosti drogovej trestnej činnosti. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na znalecké posudky z 21. septembra 2023, 23. októbra 2023, 24. októbra 2023 a 20. decembra 2023, výsluch ďalších štyroch svedkov, ktorý sa uskutočnil 10. novembra 2023, odpoveď a následnú analýzu platieb v Slovenskej sporiteľni, a. s., na účtoch oboch obvinených, odborné vyjadrenie znalca zo 6. decembra 2023, analýzu komunikácie sťažovateľa zo 6. januára 2024 a z 13. februára 2024, analýzu transakcií zabezpečenú 30. januára 2024 a zrealizované výsluchy 20. februára 2024. Sťažovateľove námietky, že jednotlivé dôkazy mohli byť aj tak vykonané skôr, sú v konečnom dôsledku iba jeho subjektívnym hodnotením. Námietka sťažovateľa týkajúca sa podľa jeho názoru oneskorenej zmeny právnej kvalifikácie je rovnako subjektívnym hodnotením, navyše túto námietku uviedol prvýkrát až vo svojej ústavnej sťažnosti, a preto sa ňou krajský súd ani nemohol zaoberať.

16. Z už uvedeného je zrejmé, že krajský súd sa dostatočným spôsobom vysporiadal s tým, že aj po siedmich mesiacoch od vzatia sťažovateľa do väzby stále existujú relevantné dôvody preventívnej väzby, ktoré vylučujú jeho prepustenie z väzby na slobodu. Ústavný súd dodáva, že samotná možnosť preštudovania spisu sťažovateľom, resp. jeho potenciálne následné návrhy na doplnenie dokazovania, samozrejme, nie sú samy osebe dôvodom na predĺženie väzby v prípravnom konaní, avšak v spojitosti s konkrétnou dôkaznou situáciou v sťažovateľovej veci, ako aj s pretrvávajúcim dôvodom jeho preventívnej väzby dávalo logický zmysel predĺžiť túto základnú výmeru väzby v prípravnom konaní o dva mesiace. Ústavný súd ešte v tomto kontexte zdôrazňuje, že dva mesiace sú citlivo zvoleným predĺžením reflektujúcim snahu o minimalizáciu zásahu do osobnej slobody sťažovateľa a taktiež sú v súčte (7 + 2, spolu 9) bezpečne v zákonomnom limite podľa § 76 ods. 7 Trestného poriadku (ktorý je pre obzvlášť závažné zločiny spolu 25 mesiacov pre prípravné konanie). Navyše ako ústavný súd dopytom v trestnej kancelárii okresného súdu 20. júna 2024 zistil, zo spisu sp. zn. 1T 9/2024 vyplýva, že na sťažovateľa už bola 15. apríla 2024

podaná na súde obžaloba, čo tiež umocňuje urýchlený postup orgánov činných v trestnom konaní aj od momentu predĺženia lehoty väzby v jeho trestnej veci.

17. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

18. Ústavný súd na základe uvedených skutočností a dôvodov, keďže pri predbežnom prerokovaní nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. V súvislosti so sťažovateľom namietaným porušením práv podľa čl. 6 charty ústavný súd zároveň konštatuje, že aj keď charta nemá podobu medzinárodnej zmluvy, členské štáty Európskej únie jej v čl. 6 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii priznali rovnakú právnu silu, akú má Zmluva o Európskej únii a Zmluva o fungovaní Európskej únie. Ratifikáciou a vyhlásením Lisabonskej zmluvy vznikla fikcia ratifikácie a vyhlásenia aj samotnej charty, v dôsledku čoho spĺňa charta požiadavky vyplývajúce z čl. 127 ods. 1 ústavy na to, aby ústavný súd mohol rozhodovať o porušení základných práv, ktoré z nej vyplývajú. O porušení práv vyplývajúcich z charty však môže ústavný súd rozhodovať len vtedy, ak je daná pôsobnosť, resp. aplikovateľnosť charty (III. ÚS 55/2023, II. ÚS 5/2024, II. ÚS 40/2024). V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na čl. 51 ods. 1 charty, podľa ktorého ustanovenia tejto charty sú pri dodržaní zásady subsidiarity určené pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie a tiež pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie, ako aj na čl. 52 ods. 7 charty, podľa ktorého súdy Únie a členských štátov náležite prihliadajú na vysvetlivky vypracované s cieľom poskytnúť usmernenia pri výklade tejto charty. Z citovaných ustanovení charty vyplýva, že čl. 6 charty, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, je potrebné interpretovať v súlade s čl. 51 ods. 1 charty s prihliadnutím na vysvetlivky k charte, ktoré boli 14. decembra 2007 publikované pod 2007/C303/02, ako aj na existujúcu judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (rozsudok z 13. 6. 1989 vo veci 5/88 Wachauf, Zb. 1989, s. 2609; rozsudok z 18. 6. 1991 vo veci ERT, Zb. 1991 s. I-2925; rozsudok z 18. 12. 1997 vo veci C-309/96 Annibaldi, Zb. 1997, s. I-7493). Súdny dvor Európskej únie potvrdil svoju judikatúru týmto spôsobom: „Navyše, je potrebné si uvedomiť, že požiadavky vyplývajúce z ochrany základných práv v právnom poriadku Spoločenstva sú rovnako záväzné pre členské štáty, pokiaľ vykonávajú právne akty Spoločenstva...“ (rozsudok z 13. 4. 2000 vo veci C-292/97, Zb. 2000, s. I-2737, bod 37).

20. Ústavný súd podotýka, že v obsahu ústavnej sťažnosti sťažovateľa absentuje akákoľvek ústavnoprávna argumentácia o potenciálnej aplikovateľnosti charty na prípad sťažovateľa. Deficit

kvalifikovaného odôvodnenia ústavnej sťažnosti predstavuje pre jeho zásadný význam nedostatok takej povahy, pri ktorom neprichádza do úvahy výzva na jeho odstránenie podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, keďže predmetné ustanovenie zákona slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (I. ÚS 185/2021, č. 81/2021 ZNaU), a preto ústavný súd nepristúpil k výzve na odstránenie zisteného nedostatku ústavnej sťažnosti. Z publikovanej judikatúry jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom ustanovených náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, III. ÚS 357/2010, IV. ÚS 234/2010, I. ÚS 280/2020). Na perfektnosť základných náležitostí návrhu má práve slúžiť inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Uvedený nedostatok by mohol byť dôvodom na odmietnutie ústavnej podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie predpísaných náležitostí.

21. V zmysle materiálneho prístupu ústavného súdu k preskúmaniu namietaného porušenia práv podľa charty ústavný súd, prihliadajúc na citované ustanovenia charty, ako aj na vysvetlivky k charte ako nástroj výkladu konštatuje, že aplikácia charty je v posudzovanej veci vylúčená (porov. napr. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 30. 6. 2016 vo veci C-205/2015, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov proti Vasilemu Tomovi, Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci, body 23 a 24, ECLI:EU:C:2016:499). V prípade členských štátov, teda aj Slovenskej republiky, je záväzná výlučne vtedy, ak konajú v rámci rozsahu pôsobnosti práva Únie. V prípade sťažovateľa konajúce súdy rozhodovali o jeho veci (o ďalšom trvaní väzby, resp. o jej nahradení) výlučne na základe vnútroštátneho práva, ktoré nepatrí do pôsobnosti práva Únie, teda nejde o žiaden z prípadov, v ktorých dochádza k implementácii právneho aktu Únie (rozsudok z 13. 7. 1989 vo veci Wachauf, Zb. 1989, s. 2609) alebo k tomu, že by sa Slovenská republika chcela odchyliť od práva Únie (rozsudok z 18. 6. 1991 vo veci ERT, Zb. 1991 s. I-2925) alebo že by tu existovalo materiálne pravidlo práva Únie, ktoré by sa malo v posudzovanom prípade aplikovať (rozsudok z 25. 3. 2004, Karner, C-71/02, Zb. s. I-3025; m. m. II. ÚS 298/2022, II. ÚS 5/2024, II. ÚS 40/2024).

22. Ústavný súd konštatuje, že v predmetnom konaní sa neaplikovalo právo Európskej únie (ale vnútroštátne trestno-procesné predpisy, pozn.), čo sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti ani v žiadnom momente netvrdil, a teda ani charta nie je v tomto prípade aplikovateľná. Z uvedených dôvodov ústavný súd aj v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ako ich špecifikoval v petite svojej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. júna 2024

Miloš Maďar
predseda senátu